

संपादक : दीपक श्रीकृष्ण शेळके

प्ररासनाच्या मध्यरथीनंतर विसर्जनाचा मार्ग मोकळा; ‘न भुतो न भविष्यति’ उत्साहात बाप्पांना निरोप

शहरात तब्बल १२ तास चालली विसर्जन मिरवणूक; मोती तलावाच्या नव्या कुंडात भव्य विसर्जन सोहळा

जालना | प्रतिनिधि - शहरातील गणेश विसर्जनाचा सोहळा यंदा प्रचंड गदारोळात पार पडला. एका व्हायरल व्हिडिओमुळे निर्माण झालेल्या तणावाने आणि हिंदुत्वादी संघटनांच्या आवाहनामुळे विसर्जन थांबण्याच्या मागांवर आते होते. मात्र, पोलिस प्रशासन व महानगरपालिका यांच्या संयुक्त मध्यस्थीमुळे सर्व अड्डांचे दूर झाले आणि शनिवारी (दि. ६) संध्याकाळी गणेश विसर्जनाता सुरुवात झाली. या ऐतिहासिक मिरवणुकीला जालनेकरांनी उत्सौर्फ प्रतिसाद देत न भुतो न भविष्यती असा सहभाग नोंदवला.

शहरातील एका व्हिडिओमुळे धार्मिक भावना दुखावल्या गेल्याने हिंदुत्वादी संघटनांनी कडक भूमिका घेतली होती. आरोपीना अटक झाल्याचिंहावय विसर्जन होणार नाही असे जाहीर करण्यात आते होते. परिणामी जवळपास १०० टक्के मंडळांनी विसर्जन पुढे ढकलण्याचा निर्णय घेतला. शहरात वातावरण तणावपूर्ण झाले होते. पण प्रशासनाने तातडीने मध्यस्थी करत हिंदुत्वादी संघटनांशी चर्चा केली. महानगर पालिका व पोलीस प्रशासनाने तातडीने लेखी आशयासाठी दिले. आणि मंडळांना विसर्जन करण्याचे आवाहन केले.

श्री गणेश म हासंचायावतीने यंदाच्या विसर्जन मिरवणुकीसाठी विशेष नियोजन करण्यात आले होते. ‘सर्जिकल स्ट्राइक’चा देखाव

उभारण्यात आला होता, ज्यामुळे मिरवणूक अधिक आकर्षक ठरावी. सहभागी होणाऱ्या प्रयोक्ते मंडळांचे येथे स्वागत केले जात होते. त्यामुळे वातावरणात उत्साह आणि ऐक्याचा संदेश पसरला.

शनिवारी सायंकाळी सातच्या सुमारास शहरातील मानाचा गणपती जनर्धन मामा चौकात दखल झाला. याच ठिकाणाहून भव्य मिरवणुकीला सुरुवात झाली. ढोल-ताशांच्या गजरात, पारंपारिक संस्कृतीचे दर्शन घडवणाऱ्या देखायासह, भत्तांच्या प्रचंड सहभागामुळे जालन्यातील विसर्जन मिरवणूक न भुतो न भविष्यती ठरली. या मिरवणुकीने गणेशोत्सवाच्या शेवटास एकात्मता, उत्साह आणि सामूहिक भावनांचा सुंदर संदेश दिला.

(सर्व छायाचित्रे - किरण खानापुरे / अतुल व्यवहारे)

संपादकीय

ਮੇਲਡੀਕਾਨ ਆਸਤਾਈ

गेली सात दशके आपल्या स्वरानंता चाहत्यांना मंत्रमुग्ध करणाऱ्या आणि असंख्य संगीत प्रेमीच्या हृदय सिंहासनावर अधिराज्य गाजवणाऱ्या जेष्ठ अष्टपैतू गायिका, मेलडी क्वीन आशा भोसले यांचा आज वाढदिवस. आशाताईचा आज ९२ वा वाढदिवस आहे असे सांगितते तर कोणाचा विश्वासही बसणार नाही. कारण आपल्या आवाजाप्रमाणे कायम चिरतरुण असणाऱ्या आशाताईमध्ये आजही वीस वर्षांच्या तरुणीला मागे पाडेल एवढी ऊर्जा आहे. वयाच्या ९२ व्या वर्षीही त्यांच्यात गाण्याची, स्वर उंचावण्याची क्षमता एवढी आहे की आजही त्यांच्या आसपास कोणतीही गायिका फिरू शकत नाही. आपल्या सात दशकांच्या संगीत कारकिर्दीत त्यांना भारतरत्न सोडता सर्वच पुरस्कार मिळाले. दोन वर्षांपूर्वी २४ मार्च २०३३ रोजी आशाताईना प्रतिष्ठेच्या महाराष्ट्र भूषण पुरस्काराने महाराष्ट्र सरकारतरफे गौरविण्यात आल्याने संगीत प्रेमीमध्ये आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले होते. मुंबईतील गेट वे ऑफ इंडिया येथे झालेल्या एका दिमाखदार सोहऱ्यात त्यांना महाराष्ट्राचे तत्कालीन मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या हस्ते हा

अत्याधुनिक युगात १०० टक्के साक्षर होणे गरजेचे

१९६५ मध्ये ८ ते १९ सप्टेंबर दरम्यान इराणची राजधानी तेहरान येथे जगभरातील शिक्षणमंत्र्यांची एक बैठक झाली. यानंतर १९६६ साली संयुक्त राष्ट्रसंघाने शिक्षणप्रणालीमध्ये जागरूकता वाढावी याउद्देशाने ८ सप्टेंबर रोजी आंतरराष्ट्रीय साक्षरता दिवस साजरा करण्याचा निर्णय घेण्यात आला. तेहापासुन जगभरात ८ सप्टेंबरला दरवर्षी साक्षरता दिवस म्हणून साजरा करण्यात येतो. म्हणजेच देशाची प्रगती असो वा स्वतःची प्रगती असो शिक्षण अत्यंत महत्वाचे असते. हाच उद्देश साक्षरतेचा आहे. कारण यातुनव आयुष्याची जडणघडण निर्माण होते व मन्युच्यु घडतो. आज अनेक देश प्रगतीपथावर आहेत. परंतु आफिका आणि आशिया खंडात साक्षरतेचे प्रमाण कमी दिसून येते. याचे मुख्य कारण म्हणजे अशिक्षितपणा, बेरोजगारी, भुक्तमी, कुपोषण व जंगली जीवन आहे. आजही भारतसुद्धा पुर्णपणे साक्षर नाही. याकरीता सरकारला मोठे अभियान चालविण्याची गरज आहे. भारत सध्याच्या परिस्थितीत फक्त ६० टक्के साक्षर आहे. देशात साक्षरतेच्या अभावामुळे शेतकऱ्यांच्या आत्महत्यां होत आहे. त्या थांबविण्याचा संकल्प ८ सप्टेंबरला घेऊन साक्षरता अभियान युद्धपातळीवर व्हायला पाहिजे. कारण बदलत्या काळानुसार १०० टक्के साक्षर होणे गरजेचे आहे. भारतातील केरळ हे असे एकमेव राज्य आहे की ते १०० टक्के साक्षर आहे. आजच्या परिस्थितीत ज्या देशात साक्षरतेचे प्रमाण कमी आहे तो देश मागासलेल्या देशाच्या रांगेत येतो. भारतातील आदीवासी भाग व अती दुर्गम भाग अजून पर्यंत साक्षर नाहीत. त्यामुळे त्यांना अनेक कठीण प्रसंगांचा सामना करावा लागतो. साक्षरतेच्या अभावामुळे देशातील अनेक दुर्गम भागातील राज्यात नक्षलवादाचा किंवा गुन्हेगारांचा जन्म होतो. अती दुर्गम भागात प्रोएक आडागाऱ्यी त योग्य शिक्षांजी गरज आहे अन्यथा येथुनच कुपोषण, भुक्तमी, वाममार्ग व आत्महत्येचा उदय होत असतो. भारतातील वाढती लोकसंख्या ही साक्षरतेच्या अभावामुळे निर्माण झालेली मोठी समस्या आहे. भारतातील वाढत्या लोकसंख्येमुळे धर्मा-धर्मात कटुता निर्माण होते आणि धर्माच्या नावावर लोकसंख्या वाढवीण्याची शर्यत लागते. यामुळे भारताता लोकसंख्येवर नियंत्रण ठेवण्यासाठी मोठी अडचण निर्माण होत आहे. भारतातील वाढती लोकसंख्या नियंत्रीत ठेवण्यासाठी भारताने साक्षरता अभियान युद्धपातळीवर राबवायला हवे. जगातील अनेक देश प्रगतीपथावर आहेत. आज प्रत्येक देशाजवळ मोठ्या प्रमाणात दारुगोळा आणि अत्याधुनिक शत्रुसामग्रीचा साठा आहे. परंतु जर तो देश साक्षर नसेल तर काय फायदा असे देश मागासल्यामध्ये गणल्या जातात. आज पाकिस्तान फक्त २० टक्के साक्षर आहे. त्यामुळे तो गेल्या ७८ वर्षांच्या काळात तो कवडीचीही प्रगती करू शकला नाही. पाकिस्तानने फक्त आतंकवाद्यांना खतपाणी घालण्याचे काम केले व आताही करीत आहे व याचा परिणाम आज संपूर्ण पाकिस्तान रक्ताच्या लाथोळ्यात लथफतलेला दिसून येतो. त्यामुळे आज पाकिस्तानाच्या हातात भिकेचे ढोबर दिसून येते व आजच्या परिस्थितीत पाकिस्तान जगातील आतंकवाद्यांचे माहेरघर बनले आहे. जगातील प्रत्येक देशांनी ८ सप्टेंबर आंतरराष्ट्रीय साक्षरता दिनाचे औचित्य साधून मोठ्या प्रमाणात साक्षरता अभियान छेडून मानवजाती, जिवंतु, पर्यावरण व निसर्ग यांना वाचविले पाहिजे. कारण मानव हा बुद्धीजीवी प्राणी आहे त्यामुळे तो स्वतःच्या स्वार्थासाठी कोणत्याही स्तरावर जात असतो अशा परिस्थितीत तो मागचा-पुढचा कुठलाही विचार करीत नाही व याचा दुष्परिणाम संपूर्ण मानवजातीला व जीवसृष्टीला भोगावा लागतो. ह्या संपूर्ण बाबी साक्षरतेच्या अभावामुळे निर्माण झाल्याचे दिसून येतो. त्यामुळे साक्षरतेच्यो सर्वज्ञ स्तरावर तिचार त्वायला हवा. म्हाझ्यांनसारखे जंगल जळने, वनवे लागले, महाप्रलय येणे हे सर्व साक्षरतेच्या अभावामुळे निर्माण झालेली परिस्थिती आहे असे मला वाटते. निसर्गाचे वाटोळे मानवाने केले, जंगल संपदा मानवाने नष्ट केली, नवीन-नवीन समस्या मानवाने निर्माण केल्या यामुळेच आज पृथकी भयभीत आहे. मानवाने स्वतःच्या स्वार्थासाठी पृथकीच्या पोटातील संपूर्ण पाणी निचोडून टाकले यामुळेच आज अनेक देश पीण्याच्या पाण्यासाठी रेडझोनमध्ये आल्याचे दिसून येते. याता साक्षरतेच्या माध्यमातून जनजागृती करून वाचविले पाहिजे. याकरिता जगातील प्रत्येक देशांना युद्धपातळीवर प्रयत्न करण्याची गरज आहे. आज प्रत्येक देश युद्धासाठी सज्ज आहे त्यापद्धतीने प्रत्येक देशांनी आपली तयारी केली आहे. म्हणजे जग आज तिसऱ्या महायुद्धाच्या उंबरठ्यावर येऊन पोहोचवले आहे. याता साक्षरता अभियानाच्या माध्यमातून थांबविले पाहिजे. जगातील प्रत्येक देशांनी प्रगती अवश्य करावी. परंतु मानवजातीच्या कल्याणासाठी व जे निसर्गाच्या सानिध्यात रहातात (पशुपक्षी, वण्यप्राणी) त्यांच्यावर कोणताही प्रकारचा अन्याय होणार नाही याचीही काळजी घेतली पाहिजे. यातच आपल्या खरा आंतरराष्ट्रीय साक्षरता दिवस दिसून येईल. चारित्र्य बनविण्यासाठी, चांगलेव्यक्तीत निर्माण करण्यासाठी जो कोणी प्रयत्न करेल तोच खरा साक्षरतेचा भागीदार आहे. ८ सप्टेंबर आंतरराष्ट्रीय साक्षरता दिवसाचे औचित्य साधून जगभरातील प्रत्येक देशांनी साक्षरता अभियानासोबत बदलत्या हवामानावर मात करण्यासाठी वृक्षलागवड अभियान युद्धपातळीवर चालवायला पाहिजे. यामुळे निसर्ग प्रफुल्लित रहाण्यास मोठी मदत होईल.

पितृपक्ष आणि श्राद्धविधी करण्याचे महत्त्व

धर्मशिक्षणाचा अभाव, त्यांचा अध्यात्मावरील अविश्वास, त्यांच्या विचारसरणीवर पाश्चात्य संस्कृतीच्या अंदानुकरणाची चढलेली पुटे आदीमुळे श्राद्धविधी दुर्लक्षिला वा अवास्तव अवाजवी कर्मकांडात गणला जाऊ लागला आहे. म्हणूनच अन्य संस्कारांइतकाच ‘श्राद्ध’ हा संस्काराही अत्यावश्यक कसा आहे, हे सांगणे क्रमप्राप्त ठरते. श्राद्ध म्हणजे काय आणि त्याविषयीचा इतिहास, पितृपक्षात श्राद्ध आणि दत्ताचा नामजप करण्याचे महत्त्व, श्राद्धविधी करण्यामारील उद्देश, श्राद्ध कोणी करावे ?, श्राद्ध करण्यात अडचणी आल्यास त्या दूर करण्याचे मार्ग आदीविषयीचे शास्त्र सनातन संस्थेद्वारा संकलित केलेल्या लेखातून जाणून घेऊया.

श्राद्ध शब्दाची व्युत्पत्ती आणि अर्थ : ‘श्रद्धा’ या शब्दापासून ‘श्राद्ध’ हा शब्द निर्माण झाला आहे. इहलोक सोडून गेलेल्या आपल्या वाडविलांनी आपल्यासाठी जे काही केले, त्याची परतफेड करणे अशक्य असते. त्यांच्यासाठी जे पूर्ण श्रद्धेने केले जाते, ते ‘श्राद्ध’ होय.

श्राद्ध शब्दाची व्याख्या : ब्रह्मपुराणाच्या ‘श्राद्ध’ या प्रकरणात श्राद्धाची पुढील व्याख्या दिली आहे.

देश काले च पात्रे च श्रद्धया विधिना च यत् ।

पितरुद्दिश्य विप्रेभ्यो दत्तं श्राद्धमुदाहृतम् ॥

अर्थ : देश, काल आणि पात्र (योग्य स्थळ) यांना अनुलक्षून श्रद्धा आणि विधी यांनी युक्त असे पितरांना उद्देशून ब्राह्मणांना जे (अन्नादी) दिले जाते, त्याला श्राद्ध म्हणावे.

श्राद्धविधीचा इतिहास : ‘श्राद्धविधीची मूळ कल्पना ब्रह्मदेवाचा पुत्र अत्रिक्रषी यांची आहे. अत्रिक्रषीनी त्याच्या वंशातील निमीला पितृलोक प्राप्त झालेल्या पितरांना पुढच्या लोकांत जाण्यासाठी गती मिळावी, यासाठी श्राद्धविधीद्वारे त्यांना साहाय्य करणे.

आपल्या कुळातील ज्या मृत व्यक्तींना त्यांच्या अतृप्त वासनांमुळे सद्रृती प्राप्त झाली नसेल, म्हणजेच ते उच्च लोकात न जाता नीच लोकात अडकून पडले असतील, त्यांच्या इच्छा-आकांक्षा श्राद्धविधीद्वारे पूर्ण करून त्यांना पुढीची गती प्राप्त करून देणे.

पितृपक्षात श्राद्ध करण्याचे महत्त्व आणि पद्धत : पितृपक्ष हे हिंदू धर्मात सांगितलेले ब्रत असून भाद्रपद प्रतिपदेपासून अमावास्येपर्यंत प्रतिदिन महालय श्राद्ध करावे, असे शास्त्रवचन आहे. पितरांसाठी श्राद्ध न केल्यास त्यांच्या इच्छा अतृप्त राहिल्यामुळे कुटुंबियांना त्रास होण्याची शक्यता असते. श्राद्धामुळे पितरांचे रक्षण होते, त्यांना गती मिळते आणि आपले जीवनही सुसद्ध होते. पितृपक्षात एक दिवस पितरांचे श्राद्ध केले असता, ते वर्षभर तुम रहातात.

पितृपक्षातही श्राद्ध करणे शक्य नसल्यास ज्या तिथीला आपला पिता मृत झाला असेल, त्या दिवशी या पक्षात सर्व पितरांच्या उद्देशाने महालय श्राद्ध करण्याचा परिपाठ आहे. योग्य तिथीवरही महालय श्राद्ध करणे अशक्य झाल्यास पुढे ‘यावद्वृश्किदर्शनम्’ म्हणजे सूर्य वृश्किंक राशीला जाईपर्यंत ते कोणत्याही योग्य तिथीला केले, तरी चालते.

पितृपक्षात दत्ताचा नामजप करण्याचे महत्त्व : दत्ताच्या नामजपाने पूर्वजांना गती मिळण्यास आणि त्यांच्या त्रासांपासून रक्षण होण्यास साहाय्य होत असल्याने पितृपक्षात प्रतिदिन दत्ताचा जास्तीत जास्त नामजप करावा. या काळात प्रतिदिन न्यूनतम ७२ माळा नामजप करण्याचा प्रयत्न करावा.

की एक ही चालू आहे. मनूने प्रथम श्राद्धक्रिया केली; म्हणून मनूल श्राद्धदेव म्हणतात. लक्ष्मण आणि जानकी यांसह राम वनवासासाठी गेल्यानंतर भरत त्यांची वनवासात भेट घेतो अन् त्यांना पित्याच्य निधनाची वार्ता सांगतो. त्यानंतर 'राम यथाकाली वडिलांचे श्राद्ध करतो', असा उल्लेख रामायणात आहे. ऋषेदकाली समिध आणि पिंड यांची अग्रीत आहुती देऊन केलेली पितृपूजा म्हणजे अग्नीकरण, पिंडांची तिळांनी शाश्वतोक्त केलेली पूजा म्हणजे पिंडदान (पिंडपूजा) आणि ब्राह्मणभोजन या इतिहासक्रमाने रुढ झालेल्या श्राद्धाच्या तीन अवस्था आहेत. सांप्रत काळातील 'पार्वण' श्राद्धात या तीनही अवस्था एकत्रित झाल्या आहेत. धर्मशास्त्रात हे श्राद्ध गृहस्थाश्रमी लोकांना कर्तव्य म्हणून सांगितले आहे.

दूर्मधील
त्यांच्या
ली पुटे
कांडात
‘श्राद्ध’
ठरते.
त श्राद्ध
मागील
भाल्यास
स्थेद्वारा

‘श्राद्ध’
आपल्या
ड करणे
‘श्राद्ध’

करणात

नुलक्षून
गांना जे
पदेवाचा
निमिला

श्राद्ध करण्याचे उद्देश :
पितृलोक प्राप्त झालेल्या पितरांना पुढच्या लोकांत जाण्यासाठी गर्त मिळावी, यासाठी श्राद्धविर्धीद्वारे त्यांना साहाय्य करणे.
आपल्या कुळातील ज्या मृत व्यक्तींना त्यांच्या अतृप्त वासनांमुळे सद्गृही प्राप्त झाली नसेल, म्हणजेच ते उच्च लोकात न जात नीच लोकात अडकून पडले असतील, त्यांच्या इच्छा-आकांक्षा श्राद्धविर्धीद्वारे पूर्ण करून त्यांना पुढची गती प्राप्त करून देणे.
पितृपक्षात श्राद्ध करण्याचे महत्त्व आणि पद्धत : पितृपक्ष हे हिंडू धर्मात सांगितलेले ब्रत असून भाद्रपद प्रतिपदेपासून अमावास्येपर्यंत प्रतिदिन महालय श्राद्ध करावे, असे शास्त्रवचन आहे. पितरांसाठी श्राद्ध न केल्यास त्यांच्या इच्छा अतृप्त राहिल्यामुळे कुटुंबियांना त्रास होण्याची शक्यता असते. श्राद्धामुळे पितरांचे रक्षण होते, त्यांना गती मिळते आणि आपले जीवनही सुसहा होते. पितृपक्षात एक दिवस पितरांचे श्राद्ध केले असता, ते वर्षभर तृप्त रहातात.
पितृपक्षातही श्राद्ध करणे शक्य नसल्यास ज्या तिथीला आपल पिता मृत झाला असेल, त्या दिवशी या पक्षात सर्व पितरांच्या उद्देश्याने महालय श्राद्ध करण्याचा परिपाठ आहे. योग्य तिथीवरही महालय श्राद्ध करणे अशक्य झाल्यास पुढे ‘यावद्वृश्किंदर्शनम्’ म्हणजे सूर्य वृश्क राशीला जाईपर्यंत ते कोणत्याही योग्य तिथीला केले, तरी चालते.
पितृपक्षात दत्ताचा नामजप करण्याचे महत्त्व : दत्ताच्या नामजपाने पूर्वजांना गती मिळण्यास आणि त्यांच्या त्रासांपासून रक्षण होण्यास साहाय्य होत असल्याने पितृपक्षात प्रतिदिन दत्ताचा जास्तीत जास्त नामजप करावा. या काळात प्रतिदिन न्यूनतम ७२ माझा नामजप करण्याचा प्रयत्न करावा.

स्वतः करणे महत्त्वाचे - श्राद्धविधी स्वतः करायचा असतो. तो स्वतःला करता येत नाही; म्हणून आपण ब्राह्मणाकडून करवतो. आता श्राद्ध करणारे ब्राह्मणाही मिळेनासे झाले आहेत. यावर उपाय म्हणून श्राद्ध-संकल्पविधीच्या पोथ्या मिळतात. त्या आणून प्रत्येकाने श्राद्ध-संकल्पविधी पाठ करावा. हा पाठ संस्कृत भाषेत असतो. आपण अन्य भाषा शिकतो, मग संस्कृत तर देवभाषा आहे. तसेच ती आपल्याला सहज येण्यासारखीही आहे. (वरील सूत्र तत्त्वतः योग्य असले, तरी संस्कृत भाषेतील उच्चारांतील काठीण्य, शास्त्रात सांगितलेला विधी नीट आकलन होण्याची मर्यादा इत्यादी पहाता स्वतः श्राद्धविधी यथासांग पार पाडणे, हे प्रत्येकाला शक्य होईल, असे नाही. अशांनी ब्राह्मणाकरवी आणि ब्राह्मण न मिळाल्यास एखाद्या जाणकाराकरवी श्राद्धविधी करण्यास

आडकाठी नाही. श्राद्धविधी होणे, हे अधिक आवश्यक आहे, हे येथे लक्षात घ्यावे.)

श्राद्धविधी अमुक एक व्यक्ती करू शकत नाही ; म्हणून केला नाही, असे कोणालाही 'म्हणायला 'संधी न देणारा हिंदू धर्म ! - मुलगा (उपनयन न झालेलाही), मुलगी, नातू, पणतू पत्नी, संपत्तीत वाटेकरी असणार्या मुलीचा मुलगा, सख्खा भाऊ, पुत्रप्या, चुलत भावाचा मुलगा, वडील, आई, सून, थोरल्या आणि धाकटव्या बहिणीची मुले, मामा, सपिंड (सात पिढ्यांपर्यंतचे कुळातील कोणीही), समानोदक (सात पिढ्यांनंतरचे गोत्रातील कोणीही), शिष्य, उपाध्याय, मित्र, जावई या क्रमाने पहिला नसेल, तर दुसर्याने श्राद्ध करावे. एकत्र कुटुंबात कर्त्या वडील पुरुषाने (कुटुंबात वयाने मोठ्या किंवा सर्वांच्या पालनपोषणाचे उत्तरदायित्व असलेल्या व्यक्तीने) श्राद्धे करावीत. विभक्त झाल्यावर प्रत्येकाने स्वतंत्र श्राद्धे करावीत.' प्रत्येक मृत व्यक्तीसाठी श्राद्ध केले जाईल आणि त्याला सद्रीती मिळेल, अशी पद्धत हिंदू धर्माने सिद्ध केली आहे. 'एखाद्या मृत व्यक्तीचे कोणीही नसल्यास त्याचे श्राद्ध करण्याचे कर्तव्य राजाचे असते', असे धर्मसिद्ध्य या ग्रंथात नमूद करण्यात आले आहे. या लेखाच्या अभ्यासाने आपल्या महान ॲर्सीमुनीनी दिलेला 'श्राद्ध'रूपी अनमोल संस्कृतीधनाचा वारसा जपण्याची सद्गुद्दी सर्वांना लाभो, तसेच श्राद्धविधी श्रद्धेने करता येऊन आपल्या पार्पनांनी तरपैकी घटन-कीटी तजवी पार्पनास ऐसो ती यी ईशान्याची

संदर्भ : सनातन संस्थेचा ग्रंथ 'श्राद्ध' आणि 'श्राद्धातील कृतीमार्गील शास' संकलन- श्री. दत्तात्रेय वाघळदे,

जालना गणेश फेस्टिवलमध्ये लोकसंगीताचे दान व माय मराठीचे गुणगान
‘फोल्क लोक’च्या सादरीकरणामुळे जालनेकर मंत्रमुग्ध

जालना | प्रतिनिधि - 'फोल्क लोक' ने गण, अभंग, पोवाडा, भारुड, गोंधळ गीत, लावणी सादर करत जालना गणेश फेस्टिवलमध्ये नवीन पिढीला विसर पडत चाललेत्या लोकसंगीताचे दान देत माय मराठीचे गुणगानही केले.

शुक्रवारी महाराष्ट्रभर गाजत असलेल्या 'फोलक लोक' या लोकगिताच्या कार्यक्रमाने रौप्य महोत्सवी वर्षातील जालना गणेश फैसलेली सांगता झाली. शैनक कुलकर्णी यांनी सादर केलेल्या 'अंबिका माय' या घाटोळीला रसिकांनी दाद दिली. ही घाटोळी वन्स मोअर झाली. ईश्वरी बाविस्कर हिने सादर केलेल्या 'सात समुद्र आटले गं बाई आईच्या आंघोळीला' हे लोकगीत महिला रसिकांची दाद घेऊन गेले. 'गण बाई मोगारा' हे भारुडही रसिकांची दाद घेऊन गेले. सुबोध कोटेकर याने सादर केलेले 'पिवळा रंग पाहूनिया दंग झालो मल्हार' हा अंभग रसिकांना मंत्रमुद्ध करून गेला. ईश्वरी बाविस्कर हिने 'गार डोंगराची हवा' हे भारुड तसेच 'गजर हरी नामाचा' हा

अभंग सादर केला. शौनक कुलकर्णी व सुबोध कोटेकर यांनी सादर केलेले 'पड रं पाण्या, पड रं पाण्या भिजवी जमीन, शेत माझ्ञ लयी तान्हेलं चातकावानी' हे शेतकरी गीत रसिकांची दाद घेऊन गेले. पृथा केंगारे यांनी 'तुझ्या

प्रारंभी श्रीमती सरलाताई वाढेकर यांच्या हस्ते श्रीफळ फोडून गणेश फेस्टिवलच्या समारोपीय कार्यक्रमाचा शुभारंभ करण्यात आला. यावेळी सौ. विमलताई आगलावे, उज्ज्वलाताई घोगरे आर्द्धची उपस्थिती होती.

जालना गणेश फेस्टिवलच्या वतीने संस्थापक अध्यक्ष डॉ. संजय लाखे पाटील, अध्यक्ष अशोकराव आगलावे, कार्याध्यक्ष भाऊसाहेब घुगे, कोषाध्यक्ष रवींद्र हुसे, संस्थापक सदस्य राजेंद्र राख, दिनेश फलके आर्दीनी आमदार अर्जुनराव खोतकर, माजी आमदार कैलास गोरंट्याल, माजी नगराध्यक्ष संगिताताई गोरंट्याल, भाजपचे महा नगराध्यक्ष भास्कर दानवे, व्यापारी महासंघाचे अध्यक्ष विनित सहानी, विजय दाढ, सौ. सीमाताई खोतकर, सौ. सुशिलाताई दानवे, युवा सेनेचे प्रदेश सचिव अभिमन्यू खोतकर, शिवसेनेचे शहरप्रमुख विष्णु पाचफुले, सहाय्यक पोलीस निरीक्षक आरती जाधव तसेच 'फोल्क लोक'च्या कलावंतांचा विशेष सत्कार करण्यात आला.

यावेळी आमदार खोतकर, माजी आमदार गोरंट्याल दानवे आर्द्दनी आपल्या मनोगतात जालना गणेश फेस्टिवलच्या संयोजन समितीचे कौतुक करून जालना गणेश फेस्टिवल हा जालना शहरातील सांस्कृतिक चळवळीता गती देणारा ठरला असल्याची भावना व्यक्त केली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन सुभाष कोळकर व मरेश मर्ळे यांनी केले.

सुरश मुळ याना कल.
यावेळी अँड. सोपानराव भांदरगे, अरूण
पोरे, डॉ. रावसाहेब ढवळे, राजेंद्र गोरे, शरद
देशमुख, अशोक उबाळे, चंद्रशेखर वाळिंबे,
किरण गरड, ज्ञानेश्वर कदम, प्रा. राजेंद्र भोसले
, अंजिक्य घोगरे, प्रसाद वाढेकर, धनराज
काबलिये, अविनाश भंडे, रोहित देशमुख, उदय
देशमुख, संजय देशमुख, मेघराज चौधरी, अँड.
शैलेश देशमुख, गणेश कावळे, संगिताताई
राख, भारतीताई वाळिंबे, रोहिणीताई कोळकर,
सुषमाताई खरात, गंगा काळे, रितूल घोगरे,
सविताताई चिन्द्रोरे यांच्यासह नागरिक व म
हिलांची मोठ्या संख्येने उपस्थिती होती.

जालना । प्रतिनिधी -
शहरातील छत्रपती संभाजी महाराज उद्यानाची तपासणी जिल्हाधिकारी आशिमा मि तल यांनी शनिवार, दि. ६ सप्टेंबर २०२५ रोजी केली. या तपासणीदरम्यान उद्यानातील मोडलेल्या अवस्थेतील खेळणी व अस्वच्छ परिसर पाहून त्यांनी तीव्र नाराजी व्यक्त केली. तपासणीवेळी जिल्हाधिकारी मित्तल यांनी सांगितले की उद्यानातील खेळणी मोडकळीस आलेली आहेत., परिसरात अपेक्षित पातळीची स्वच्छता नाही., वृक्षसंवर्धन आणि बागेच्या सौंदर्याबाबतही दुर्लक्ष झालेले आहे. यावरून त्यांनी म हानगर पालिकेच्या संबंधित अधिकाऱ्यांना फटकारले. १५ दिवसांच्या आत उद्यानातील सर्व खेळणी दुरुस्त करावीत, नियमितपणे साफेसफाई व वृक्षसंवर्धन करावे. उद्यानात येणाऱ्या नागरिकांना सुरक्षित व स्वच्छ वातावरण मिळेल याची काळजी घ्यावी. असे निर्देश त्यांनी दिले. जालना शहरातील नागरिक हे उद्यान फिरायला, मुलांना खेळण्यासाठी आणि कुटुंबासोबत वेळ घालवण्यासाठी वापरतात. पण उद्यानाची जीर्ण अवस्था व अस्वच्छता यामुळे नागरिक नाराज होते. जिल्हाधिकाऱ्यांच्या या हस्तक्षेपामुळे आता सुधारणा होण्याची अपेक्षा आहे.

आकर्षक दागिन्यांची EXCLUSIVE RANGE

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜ୍ୟୋତିର୍ଲକ୍ଷ୍ମୀ

 जयपुर रोड, वाटूर फाटा,
ता. परतूर जि. जालना
 9423729006

हे पत्र मालक, मुद्रक, प्रकाशक दीपक श्रीकृष्ण शेळके यांनी जगदंबा प्रिंटर्स, डबल जीन, जुना जालना ता. जि. जालना ४३१२०३ (महाराष्ट्र) येथे छापून कार्यालय दैनिक **युवा आदर्श**, शीतल किराण जवळ, गांधीनगर, रोहणवाडी रोड, जालना. ता. जि. जालना ४३१२०३ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. संपादक : दीपक श्रीकृष्ण शेळके मो.नं. ८३९००९८८८६, ८३९००४८८८६, E-mail : yuva.aadarsh@gmail.com. RNI No. MAHMAR/2019/78282
Printer, Publisher and Owner Deepak Shrikrushna Shelke Printed At Jagdamba Printers, Plot no. 12 Dabal Jin, JALNA. Tq. Dist. JALNA 431203 (Maharashtra) Place of Publication Office
Daily Yuva Aadars, Near Shital Kirana, Gandhinagar, Rohanwadi Road, JALNA, Dist JALNA 431203 (Maharashtra) Editor : Deepak Shrikrushna Shelke Mob no. 8390098886, 8390048886
E-mail : yuva.aadarsh@gmail.com RNI No. MAHMAR/2019/78282. अंकात प्रकाशित होणाऱ्या लेखाशी संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही. लेखातील मजकुरासंदर्भातील सर्वस्वी जबाबदारी ही संबंधीत लेखकाचीच असेल.